

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Secieru Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului nr.S-2959/18 din 23 ianuarie 2019, obligarea pârâtului să recalculeze și să achite diferența de pensie neachitată pentru perioada de la data încetării recalculării până la data adresării în instanța de judecată și obligarea pârâtului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pe viitor să recalculeze și să achite pensia conform art.32 din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție,

c o n s t a t ă:

La 25 ianuarie 2019, Secieru Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului nr.S-2959/18 din 23 ianuarie 2019, obligarea pârâtului să recalculeze și să achite diferența de pensie neachitată pentru perioada de la data încetării recalculării până la data adresării în instanța de judecată și obligarea pârâtului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pe viitor să recalculeze și să achite pensia conform art.32 din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție.

Prin hotărârea din 01 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) acțiunea a fost admisă. S-a recunoscut ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr.S-2959/18 din 07 decembrie 2018. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să recalculeze în conformitate cu art.32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 Cu privire la statutul judecătorului, în cuantum de 80% din salariul mediu lunar de funcție și să-i achite lui Secieru Ion diferența de pensie pentru perioada 16 mai 2014 – 25 ianuarie 2018. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să

recalculeze și să-i achite lui Secrieru Ion începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 25 ianuarie 2018, pe viitor, pensia în conformitate cu art.32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 Cu privire la statutul judecătorului, în cuantum de 80% din salariul mediu lunar de funcție.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 13 martie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2019 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a transmis Curții Supreme de Justiție pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Secrieru Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea ilegalității refuzului nr.S-2959/18 din 23 ianuarie 2019, obligarea pârâtului să recalculeze și să achite diferența de pensie neachitată pentru perioada de la data încetării recalculării până la data adresării în instanța de judecată și obligarea pârâtului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pe viitor să recalculeze și să achite pensia conform art.32 din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție, pentru examinarea chestiunii privind strămutarea pricinii la o altă Curte de Apel.

Studiind materialele dosarului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a strămuta cauza la o altă instanță de același grad din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În corespundere cu art. 192 Cod administrativ, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

În temeiul art. 193 alin. (1) și (2) Codul administrativ, în judecătoria acțiunile în contencios administrativ se soluționează de un singur judecător. Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în conformitate cu art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

La caz s-a stabilit că Secrieru Ion a sesizat Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) cu o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări

Sociale prin care a solicitat recunoașterea ilegalității refuzului nr.S-2959/18 din 23 ianuarie 2019, obligarea pârâtului să recalculeze și să achite diferența de pensie neachitată pentru perioada de la data încetării recalculării până la data adresării în instanța de judecată și obligarea pârâtului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pe viitor să recalculeze și să achite pensia conform art.32 din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție.

În debut, pentru a se pronunța asupra temeiniciei încheierii de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad, Colegiul consideră necesar a reitera că drept temei a servit faptul că nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău, ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces, și anume a reclamantului Secrieru Ion, care deține funcția de judecător la această instanță judecătorească.

În această ordine de idei, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, în condițiile din speță, nu au fost oferite garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința imparțialității judecătorilor Curții de Apel Chișinău, la soluționarea litigiului dedus judecății în care unul din justițiabili este coleg de breaslă de al lor. Acest fapt face incidentă aplicabilitatea prevederilor articolul 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ și necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Respectiv, Colegiul consideră imperioasă analiza celor invocate prin prisma jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, în hotărârea *Kyprianou v. Cyprus* (73797/01, § 121, ECHR 200 5), Înalta Curte a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale (a se vedea *Padovani v. Italy*, hotărâre din 26 februarie 1993, Seria A nr. 257-B, p.20, § 27). În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*, din 1 octombrie 1982 și *Grievs v. the United Kingdom*).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Tocono și*

Profesorii Prometeiști c. Moldovei, Castillo Algar v. Spain și Morel v. France). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea Ferrantelli and Santangelo v. Italy și Wettstein v. Switzerland).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

Sub acest aspect urmează a fi remarcat că, potrivit articolului 2.5 din Principiile de la Bangalore, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Din considerentele relevate supra, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că încheierea instanței de apel privind strămutarea examinării cauzei este întemeiat și urmează a fi admisă, iar cauza de contencios administrativ sus-indicată urmează a fi strămutată pentru examinare la Curtea de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) lit.a) din Codul administrativ, art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se strămută cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Secrieru Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului nr.S-2959/18 din 23 ianuarie 2019, obligarea pârâtului să recalculeze și să achite diferența de pensie neachitată pentru perioada de la data încetării recalculării până la data adresării în instanța de judecată și obligarea pârâtului începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pe viitor să recalculeze și să achite pensia conform art.32 din Legea nr.544 din 20 iulie

1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție, la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru